

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Pavla Moravce a soudkyň JUDr. Miluše Krejzlíkové a Mgr. Miroslavy Lanžhotské ve věci péče soudu o

nezletilá: [REDACTED], narozená [REDACTED]

nezletilý: [REDACTED], narozený [REDACTED]

oba trvale bytem [REDACTED], [REDACTED]

oba fakticky bytem [REDACTED], [REDACTED]

oba zastoupeni Městskou částí [REDACTED]

sídlem úřadu [REDACTED], [REDACTED]

pracoviště [REDACTED], [REDACTED]

jako kolizním opatrovníkem pro řízení o změně úpravy styku

a Statuárním městem [REDACTED]

sídlem magistrátu [REDACTED], [REDACTED]

jako kolizním opatrovníkem pro řízení o změnu péče a o snížení
výživného

děti rodičů: [REDACTED], narozená [REDACTED]

trvale bytem [REDACTED], [REDACTED]

fakticky bytem [REDACTED], [REDACTED]

zastoupená advokátkou Mgr. Pavlínou Marešovou

PPS Advokáti s. r. o., identifikační číslo 27532640

sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

[REDACTED], narozený [REDACTED]

trvale a fakticky bytem [REDACTED], [REDACTED]

o změnu úpravy styku, o změnu péče, o snížení výživného

k odvolání otce proti rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 22. května 2024, č. j.
0 P 118/2022-632

takto:

I. Rozsudek okresního soudu se **ve výroku II. potvrzuje.**

II. Rozsudek okresního soudu se **ve výroku III. mění** takto:

Otec je oprávněn stýkat se s nezletilou [REDAKCE], narozenou [REDAKCE] a nezletilým [REDAKCE], narozeným [REDAKCE] takto:

- každý lichý kalendářní týden v roce od pátku od 15,00 hodin do neděle 18,00 hodin a dále

- v době jarních prázdnin, vyhlášených pro okres [REDAKCE], každý sudý kalendářní rok od soboty těmto prázdninám bezprostředně předcházející od 10,00 hodin do následující soboty do 18,00 hodin, kterou tyto prázdniny končí;

- v době velikonočních prázdnin každý lichý kalendářní rok od prvního dne, kterým prázdniny začínají, od 10,00 hodin, do Velikonočního pondělí do 18,00 hodin;

- v době letních prázdnin každý lichý kalendářní rok 1. 7. od 10,00 hodin do 15. 7. do 18,00 hodin a od 1. 8. od 10,00 hodin do 15. 8. do 18,00 hodin a každý sudý kalendářní rok od 15. 7. od 10,00 hodin do 31. 7. do 18,00 hodin a od 15. 8. od 10,00 hodin do 31. 8. do 18,00 hodin;

- v době vánočních prázdnin v každém lichém kalendářním roce od 26. 12. od 10,00 hodin do 1. 1. následujícího roku do 17:00 hodin a v každém sudém kalendářním roce od 22. 12. od 15:00 hodin do 26. 12. do 11:00 hodin s tím, že v době jarních, velikonočních, letních a vánočních prázdnin neplatí úprava běžného styku.

Matka je povinna nezletilé děti na styk s otcem připravit, řádně a včas je otci předat v době zahájení styku v místě svého bydliště [REDAKCE] a po ukončení styku nezletilé děti od otce převzít v místě otcova bydliště.

Otec je povinen nezletilé děti od matky řádně a včas v době zahájení styku převzít v místě matčina bydliště [REDAKCE] a po ukončení styku nezletilé děti matce předat v místě svého bydliště.

IV. Tím se mění rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 25. 5. 2021, č. j. 0 P 206/2018-282, ve výroku III. o úpravě styku otce s nezletilými dětmi, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2021, č. j. 13 Co 235/2021-324.

V. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před okresním ani krajským soudem.

Odůvodnění:

1. Okresní soud shora označeným rozsudkem rozhodl takto:

Návrh otce na změnu péče nezletilé [REDAKCE], narozené [REDAKCE] a nezletilého [REDAKCE], narozeného [REDAKCE], se zamítá (výrok pod bodem I.).

Návrh otce na snížení výživného pro nezletilou [REDAKCE], narozenou [REDAKCE] a nezletilého [REDAKCE], narozeného [REDAKCE], se zamítá (výrok pod bodem II.).

Otec je oprávněn stýkat se s nezletilou [REDAKCE], narozenou [REDAKCE] a nezletilým [REDAKCE], narozeným [REDAKCE] takto:

- každý lichý kalendářní týden v době od středy od 15:00 hodin do neděle 18:00 hodin

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

- v době jarních prázdnin, vyhlášených pro okres [REDAKCE], každý sudý kalendářní rok od pondělí od 10:00 hodin do pátku 18:00 hodin
- v době velikonočních prázdnin každý lichý kalendářní rok od prvního dne, kterým prázdniny začínají, od 10:00 hodin, do Velikonočního pondělí do 18:00 hodin
- v době letních prázdnin každý lichý kalendářní rok 1. 7. od 10:00 hodin do 15. 7. do 18:00 hodin a od 1. 8. od 10:00 hodin do 15. 8. do 18:00 hodin a každý sudý kalendářní rok od 15. 7. od 10:00 hodin do 31. 7. do 18:00 hodin a od 15. 8. od 10:00 hodin do 31. 8. do 18:00 hodin
- v době vánočních prázdnin v každém lichém kalendářním roce od 26. 12. od 10:00 hodin do 1. 1. následujícího roku do 17:00 hodin a vždy v každém sudém kalendářním roce od 22. 12. od 15:00 hodin do 26. 12. do 11:00 hodin.

V době jarních, velikonočních, letních a vánočních prázdnin neplatí běžný styk.

Otec je povinen před zahájením styku nezletilé děti řádně a včas převzít v místě bydliště matky a po ukončení styku nezletilé děti odevzdat řádně a včas matce v místě jejího bydliště.

Matka je povinna nezletilé děti na styk s otcem řádně a včas připravit, nezletilé děti před zahájením styku otci řádně a včas předat v místě svého bydliště a po ukončení styku nezletilé děti řádně a včas od otce převzít v místě svého bydliště (výrok pod bodem III.).

Tím se mění rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 25. 5. 2021, č. j. 0 P 206/2018-282 ve výroku III. o úpravě styku otce s nezletilými dětmi (výrok pod bodem IV.).

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok pod bodem V.).

2. V odůvodnění svého rozsudku okresní soud chronologicky předestřel jednak obsah matčina návrhu ze dne 3. 8. 2022 (viz č. l. 417 a násl. spisu) na změnu úpravy styku otce s nezl. [REDAKCE] a nezl. [REDAKCE] (dále také „nezl. děti“, či „nezletilí“, nebo „dětí“), vč. jeho doplnění a modifikací, učiněných písemnými podáními matky ze dnů 22. 11. 2022 (viz č. l. 446 a násl. spisu) a 20. 11. 2023 (viz č. l. 567 a násl. spisu /srov. body ad 1.-2. a 4.-5. odůvodnění). Svůj požadavek na změnu úpravy styku (jak tzv. běžného, tak prázdninového) matka zejména odůvodnila doposud probíhajícím rozsahem běžného styku otce s nezl. dětmi (tzn. od středy od 15,00 hodin do neděle do 17,00 hodin v každém lichém kalendářním týdnu v roce) a změnou poměrů, související s nástupem nezl. [REDAKCE] k 1. 9. 2022 do [REDAKCE] základní školy. Současně soud prvního stupně reprodukoval obsah otcova návrhu ze dne 22. 8. 2023 (viz č. l. 538 a násl.) na změnu péče (konkrétně na otcovu výlučnou péči) a na snížení výživného (v případě nevyhovění jím požadované změny v péči) na měsíční částku 2.500 Kč pro nezl. [REDAKCE] a 2.000 Kč pro nezl. [REDAKCE] při současné změně úpravy tzv. běžného styku s nezletilými každý víkend v roce v době od pátku od 12,00 hodin do neděle do 19,00 hodin a v údobí přesně specifikovaného tzv. prázdninového styku, vč. rozvedení důvodů, zmiňovaných pro posouzení těchto otcových návrhů (srov. body ad 3. a 6. odůvodnění).
 3. V další části odůvodnění rozsudku okresní soud připomněl předchozí soudní úpravu, danou ve věci úpravy výchovy, výživy a styku rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 25. 5. 2021, č. j. 0 P 206/2018-282, ve spojení s potvrzujícím rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2021, č. j. 13 Co 235/2021-324, jímž byly obě nezl. děti svěřeny pro dobu před i po rozvodu manželství rodičů do péče matky, otci bylo pro obě uvedené období stanoveno platit měsíční výživné pro nezl. [REDAKCE] ve výši 8.000 Kč a pro nezl. [REDAKCE] ve výši 7.000 Kč a současně byl otci upraven styk s nezl. dětmi v době od středy 15,00 hodin do neděle 17,00 hodin v každém lichém kalendářním týdnu v roce a dále přesně uvedený rozsah prázdninového styku v průběhu kalendářního roku, vč. podmínek realizace těchto
- Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

styků. K tomu prvostupňový soud uvedl, že tehdy byly obě nezl. děti v celodenní péči obou rodičů, kteří se v péči o děti střídali, žádné z dětí nenavštěvovalo předškolní zařízení, obě děti byly v zásadě zdravé (mimo přesně rozvedené zdravotní problémy či probíhající vyšetření k nim), matka byla na rodičovské dovolené, pobírala rodičovský příspěvek ve výši 7.600 Kč měsíčně a od ledna r. 2021 pak ve výši 4.000 Kč měsíčně, od září r. 2019 nepravidelně pracovala s příjmem 500 Kč týdně, když tato její výdělečná činnost (jako instruktorka plavání kojenců) byla v prosinci r. 2020 významně omezena v důsledku opatření souvisejících s onemocněním Covid-19. Otec v té době působil jako samostatný advokát, více jak ■ let pracoval převážně pro společnost ■, jeho průměrný čistý měsíční příjem činil v r. 2017 částku 68.898 Kč, v r. 2018 částku 84.060 Kč a v r. 2019 částku 52.390 Kč s blíže specifikovanými hrubými ročními příjmy a základy daně. Při stanovení výživného tak soudy obou stupňů v té době vycházely z příjmů otce v rozmezí 60.000 Kč až 80.000 Kč čistého měsíčně. Matka nevlastnila žádný majetek vyšší hodnoty, otec byl vlastníkem bytu v ■ a rodinného rekreačního domu v ■; oba rodiče měli pouze vyživovací povinnosti k těmto dvěma nezl. dětem (srov. body 7.-8. odůvodnění). Taktéž byl připomenut zamítavý výsledek soudního řízení, vedeného u Okresního soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 0 P 118/2022, zahájeného k návrhům matky na nahrazení souhlasu otce s trvalým bydlištěm nezletilých na adrese ■, ■, na nahrazení souhlasu otce s docházkou nezl. ■ do Základní školy ■, na nahrazení souhlasu otce s docházkou nezl. ■ do Mateřské školy ■, přičemž bylo současně určeno, že bydlištěm nezletilých je Statutární město ■, když další řízení o dalších návrzích matky na určení docházky nezl. ■ a nezl. ■ do (přesně označených) mateřských škol v ■ bylo pro zpětvzetí návrhů zastaveno (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 30. 11. 2022, č. j. 0 P 118/2022-478, ve spojení s potvrzujícím rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 12. 4. 2023, č. j. 21 Co 106/2023-530, pravomocný dne 26. 5. 2023, a ve výrocích odvoláním matky nenapadených dne 28. 2. 2023 /viz míněno ve výrocích o zastavení řízení pro zpětvzetí návrhu/ - srov. body 9.-10. odůvodnění).

4. V bodech 11.-22. odůvodnění rozsudku prvostupňový soud podal přehled v nyní posuzovaném řízení provedených důkazů a z nich učiněných zjištění, popsal další (průběžný a závěrečný) náhled rodičů a procesní stanoviska kolizních opatrovníků (viz body 22.-27. odůvodnění) na meritum projednávaných věcí; pro stručnost na tuto pasáž odůvodnění rozsudku krajský soud v podrobnostech odkazuje. Citoval dále na věc přílehavou právní úpravu – konkrétně ust. § 909, § 911, § 913 odst. 1 a 2, dále ust. § 888 a § 891 odst. 1 a § ust. 923 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění (dále jen „o. z.“ /viz body 28.-32. a 34.-36. odůvodnění/).
5. Po provedeném dokazování okresní soud uzavřel, že otcův návrh na změnu péče není důvodný. Tvzení, o něž otec v zásadě svůj požadavek na převzetí péče o děti opíral – tedy, že matčinu osobní péči supluje její matka (babička nezl. dětí z matčiny strany) a že matka sama péči nevykonává, nebyla prokázána. Výkon matčiny péče za výpomoci jejích rodičů je logický s ohledem na to, že nezl. děti navštěvují školská a předškolní zařízení v ■, kde mají též trvalé (a i faktické) bydliště – s poukazem na výše označená rozhodnutí hradeckého okresního a krajského soudu; matka je přitom zaměstnaná v ■ v ■. K žádné jiné, další změně poměrů, jež by odůvodňovala změnu péče o nezl. děti, dle zjištění okresního soudu nedošlo. Nadto nelze podle prvostupňového soudu pominout, že nezletilí v matčině péči řádně prospívají, žádné výhrady k této péči nebyly zjištěny, dle realizovaného pohovoru s dětmi si obě dvě přejí být a žít s matkou. Proto byl otcův návrh na změnu péče zamítnut (viz výrok pod bodem I. rozsudku okresního soudu).
6. Ve věci otcova dalšího návrhu, a to na snížení výživného, dospěl soud prvního stupně k závěru, že ani tento návrh, opřený o důvod, spočívající ve ztrátě otcova zaměstnání, není Shodu s prvopisem potvrzuje ■.

opodstatněný; proto jej zamítl (viz výrok pod bodem II. rozsudku okresního soudu). Okresní soud k tomu jednak připomněl, že od předchozí soudní úpravy výživného došlo k nárůstu potřeb nezl. dětí, a to v souvislosti s jejich vyšším věkem, fyzickým růstem, docházkou do školního a předškolního zařízení, zdravotním stavem a placenými zájmovými aktivitami (nezl. ■■■■■ byla v době rozhodování prvostupňového soudu žákyní ■■■■■ třídy základní školy a nezl. ■■■■■ docházel do ■■■■■ školy). Matka je pak od 28. 12. 2022 zaměstnaná jako ■■■■■ ve zdravotnickém zařízení v ■■■■■, její průměrný měsíční příjem v čistém činil od prosince r. 2022 do prosince r. 2023 částku 68.655 Kč. Od 19. 12. 2023 je matka v pracovní neschopnosti, pobírá nemocenské dávky, očekává narození dalšího dítěte ze svého současného manželství. Otec do 31. 8. 2022 vykonával právní činnost pro společnost ■■■■■ prostřednictvím ■■■■■, ■■■■■, ■■■■■ se kterou spolupracoval v pozici ■■■■■. Okresní soud specifikoval výstupy z daňových přiznání fyzických osob – otce za r. 2022 a z vyjádření jeho daňového poradce; k tomu otec uváděl, že jeho příjmy po ukončení činnosti pro společnost ■■■■■ činily 10.000 Kč čistého měsíčně, v době rozhodování okresního soudu pak šlo o částku 20.000 Kč až 30.000 Kč čistého měsíčně. Okresní soud si současně ověřil, že otec je od ledna r. 2023 dosud veden jako samostatný advokát, že u otce nedošlo ke změně počtu vyživovacích povinností, stejně jako u matky – ta však v dohledné době (v červenci r. 2024) očekává narození třetího dítěte, pročež bude pobírat peněžitou pomoc v mateřství a následně rodičovský příspěvek. Ohledně výživou povinného otce prvostupňový soud nedovodil existenci důvodů pro snížení výživného, když přihlédl k tomu, že otec je dlouhodobě samostatný advokát, pro otcovu dosavadní profesi, zkušenosti a praxi je v jeho možnostech a schopnostech vykonávat řádně advokátní činnost tak, aby dosahoval příjmů, které by mu umožňovaly hradit výživné ve stávající výši. Otcovy výhrady k tomu, že nemůže řádně pracovat s ohledem na skutečnost, že mu není známo, jak bude nastaven jeho styk s dětmi, a že matka nevyužívá výživné pro potřeby dětí, byly shledány pro otcův požadavek na snížení výživného irrelevantní. Okresní soud přitom všem vycházel i z toho, otec dosavadní výživné hradí, má úspory, z nichž také provádí rekonstrukci rekreační nemovitosti v ■■■■■, a globálně disponuje obстоjnými majetkovými poměry (míněno jeho vlastnictví k bytové jednotce v ■■■■■ a ke zmiňovanému rekreačnímu objektu).

7. Pro změnu úpravy styku otce s nezl. dětmi okresní soud částečně důvody shledal (viz výrok pod bodem III. rozsudku okresního soudu). V bodě 37. odůvodnění svého rozhodnutí rozvedl přesné znění dosavadní soudní úpravy, závěrečnou verzi návrhů obou rodičů na změnu úpravy otcova styku s nezl. dětmi, k čemuž připojil stanovisko příslušného kolizního opatrovníka. Prvostupňový soud po projednání této části řízení v podstatě rozhodl o zachování stávajícího rozsahu tzv. běžného styku, kdy přihlédl k tomu, že takto nastavený styk probíhá, škola, kam nezl. ■■■■■ dochází, nemá výhrady k uvolňování nezletilých z vyučování, nezletilá učivo zvládá, má ho řádně doplněné. Pouze byl změněn čas předávání dětí v místě bydliště matky – na 18,00 hodin, neboť děti jsou starší (v porovnání s časem stanoveným dřívějším soudním rozhodnutím). Ohledně speciálního – prázdninového styku pak okresní soud přijal novou úpravu styku o jarních, velikonočních (zde pouze s posunutím času na 18,00 hodin) a letních prázdninách v konkrétně uvedené podobě, kdy (sumárně řečeno) opětovně zohledňoval vyšší věk dětí, dobu uplynulou od předchozí soudní úpravy a praktičnost přijaté změny úpravy. Styk o podzimních prázdninách pak nebyl upraven vůbec, což bylo v souladu s návrhy obou rodičů s tím, že v tuto dobu tudíž bude probíhat tzv. běžný styk. Ohledně tzv. vánočního styku ponechal okresní soud stávající rozsah styku, což bylo v souladu s návrhy rodičů (vyjma nepřijetí otcova požadavku na předání dětí matce ze styku dne 1. 1. /až/ v 19,00 hodin). K tomu pochopitelně upravil technické a časové parametry a organizační předpoklady pro realizaci styků (tzn. uvedení místa a časů předání a převzetí dětí ke a ze styků) s tím, že v době speciální úpravy neplatí úprava běžného styku. Nedovodil podmínky pro to, aby matka participovala na předávání dětí, a to s ohledem

Shodu s prvopisem potvrzuje ■■■■■.

na její graviditu a očekávané narození dalšího dítěte. Ve výroku IV. pak prvostupňový soud deklaroval změnu předchozího soudního rozhodnutí ve výroku o úpravě styku otce s nezletilými dětmi. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 23 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, v platném znění (dále jen „ZŘS“ /viz výrok pod bodem V./).

8. Proti rozsudku okresního soudu, a to výslovně proti jeho výrokům označeným body II. a III. se odvolal otec. Ve vztahu k rozhodnutí o výživném odvolatel namítal, že prvostupňový soud své rozhodnutí neopřel o důkazy, nýbrž o volnou úvahu či představu. Ve výsledku vydal překvapivé rozhodnutí, které nemá co do činění se základními ústavními zásadami právního státu. Závěr okresního soudu, že je v otcových schopnostech a možnostech řádně vykonávat advokátní činnost tak, aby dosahoval příjmů umožňujících hradit stávající výživné, je úvahou nepodloženou žádnými fakty, ale pouze formálním statutem otce. Okresní soud se nijak zevrubně nezabýval konkrétními okolnostmi otcovy práce. Otec se od počátku své profesní praxe zabývá téměř výhradně specifickými otázkami vztahů mezi výrobcí motorových vozidel, národními importéry a prodejci/opravci motorových vozidel. Otec má jen mizivé znalosti v jiných právních oblastech a je tak absurdní úvaha, že by mohl jako samostatný advokát dosahovat dřívějších příjmů. V této souvislosti odvolatel uvedl porovnání se specializovanými lékařskými profesemi. Otec poté, kdy přišel o svého dlouholetého klienta, se snaží uživit jako samostatný advokát, žádné jiné uplatnění nesehnal. Práci, která by umožňovala uplatnění jeho znalostí a zkušeností a rovněž dosažení vyšších příjmů, by otec mohl získat v případě, že by výrazně omezil styk s nezletilými, což však není v zájmu nezletilých dětí ani otce samého. Odvolatel dále zpochybnil závěr okresního soudu, týkající se jeho schopnosti provádět rekonstrukci rekreační nemovitosti (jen) z vlastních úspor. Otec vlastní skutečně tuto nemovitost, vlastními silami provádí její rekonstrukci; od doby, kdy přišel o významného klienta, se však jedná o zanedbatelné práce. Tuto nemovitost jinak využívá k pobytu s dětmi. Uváděl-li okresní soud, že došlo k navýšení potřeb nezletilých dětí, pak tuto úvahu podle otce nijak nekonfrontoval s důkazním materiálem. Nebylo zohledněno – v rozporu s judikaturou, že otec má děti v rozšířené péči zhruba 1/3 roku, matka pak 2/3. Otec shrnul, že jeho požadavek na snížení výživného je důvodný a prokázaný. Ve vztahu k výroku o úpravě styku otec nesouhlasil jednak s úpravou styku o jarních prázdninách, jednak s úpravou místa předávání nezletilých (jak u tzv. běžného, tak prázdninového styku). Není podle otce žádný důvod, pro který by měla matka mít nezletilé v péči v lichém kalendářním roce celkem 9 a půl dne během jarních prázdnin a otec v sudé kalendářní roky pouze cca 4 a půl dne. Oběma rodičům by měl být v tomto údobí určen stejný časový úsek. Ve vztahu k úpravě místa předávání nezletilých otec uvedl, že nevidí žádný důvod, aby nadále snášel důsledky případných překážek na straně matky a nesl osobní, časové a finanční náklady způsobené toliko matčiným vlastním rozhodnutím. Náklady související se stykem jsou od počátku zapříčiněny výhradně jednáním matky, která se s nezletilými proti otcově vůli přestěhovala mimo dosavadní bydliště. Matka má k dispozici motorové vozidlo, a pokud bude v důsledku porodu po určitý čas omezena v mobilitě, může jí vypomoci její stávající manžel. Otec dále uvedl, že není zcela zřejmé, co má být rozuměno bydlištěm matky. Sama matka ve svých podáních uvádí bydliště v [REDAKCE], v záhlaví napadeného rozsudku je její bydliště uváděno v [REDAKCE]. Tato otázka by měla být vyjasněna za účelem event. předejití sporům. Otec proto navrhl rozsudek okresního soudu změnit tak, že výživné jím placené pro nezletilého [REDAKCE] bude sníženo na částku 2.500 Kč měsíčně a pro nezletilého [REDAKCE] na částku 2.000 Kč, ohledně úpravy styku pak navrhl rozsudek okresního soudu změnit ve smyslu jím uplatněných odvolacích námitek, kdy by se na dopravě dětí k realizaci styků podíleli oba rodiče.
9. Matka se s rozsudkem okresního soudu – v odvoláním otce dotčené části – ztotožnila a navrhla jej potvrdit. S odvoláním otce nesouhlasila; měla za to, že danými námitkami se zabýval již prvostupňový soud a v odůvodnění rozsudku se s nimi též vypořádal. Otec svůj

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

návrh na snížení výživného stále odůvodňuje výpadkem významného klienta a jeho specializací na určitý obor činnosti; tvrdí, že jeho příjmy se pohybují v částce 20.000 Kč měsíčně čistého. Odvolatel ale je advokátem veškerého práva a je tak schopen poskytovat právní pomoc ve všech jeho oblastech, přičemž v některých se může označit za specialistu. Otec nemá žádnou objektivní překážku, v důsledku které by nebyl schopen se na trhu práce uplatnit; nelze se domnívat, že by se otec rok a půl spokojil s měsíčním čistým příjmem 20.000 Kč. Pokud by takové příjmy otec skutečně dociloval, pak by si měl najít jiné vhodné zaměstnání či oblast podnikání. To prvostupňový soud řádně zohlednil, stejně jako majetkovou situaci na straně otce. Potřeby dětí se zvýšily plynutím času, s ohledem na školní a mimoškolní aktivity, ale rovněž s přihlédnutím k jejich zdravotnímu stavu. Bylo prokázáno, že otec nepřispívá ničím nad rámec výživného a že matka hradí veškeré náklady dětí, včetně úhrad za školy v přírodě, za lyžařské či plavecké výcviky a za sportovní vybavení dětí. K úpravě styku o jarních prázdninách matka uvedla, že v tomto směru proběhla mezi rodiči diskuse, oba preferovali, aby víkendy před a po jarních prázdninách byly ponechány v režimu běžné péče a víkendy si tak pravidelně střídali. Podle matky není dán důvod pro otcem navrhovanou změnu místa předávání dětí; důvod pro takovou změnu nebyl prokázán. Otec navíc tráví čas s nezl. dětmi v [REDAKCE], proto by otcem požadované předávání v [REDAKCE] ani nebylo až z 50 % času možné. S ohledem na matčino těhotenství a předpokládanou péči o miminko by pro matku dojíždění a přebírání dětí bylo velmi komplikované.

10. Kolizní opatrovník nezl. dětí – Městská část [REDAKCE] se k otcovu odvolání směřovanému vůči výroku o změně úpravy styku vyjádřil písemně (srov. č. l. 648 spisu), kdy navrhl potvrdit prvostupňový rozsudek vyjma úpravy jarních prázdnin. Opatrovník doplnil, že mu není znám žádný důvod, pro které by jarní prázdniny měly být pro úpravu péče nezl. dětí s otcem kráceny.
11. Kolizní opatrovník nezl. dětí – Statutární město [REDAKCE] – se k odvoláním dotčené části rozsudku prvostupňového soudu (tj. o snížení výživného) písemně nevyjádřil.
12. Krajský soud jako soud odvolací po zjištění, že odvolání v této věci podala osoba k tomu oprávněná, včas a že se jedná o odvolání přípustné (ust. § 201, a contr. § 202, § 204 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, v platném znění /dále jen „OSŘ“/), přezkoumal rozsudek okresního soudu – vyjma odvoláním nedotčeného výroku pod bodem I. (když odvoláním otce byly dotčeny i rozsudečné výroky výslovně jím neoznačené pod body IV. a V. jako výroky související a závislé na výrocích II. a III.) - včetně řízení jeho vydání předcházejícího (ust. § 212, § 212a OSŘ), přihlížel přitom k možným vadám, ke kterým je povinen přihlížet, doplnil dokazování způsobem níže uvedeným (ust. § 213 OSŘ), přičemž dospěl k závěru, že odvolání otce směřované vůči meritornímu výroku II. rozsudku okresního soudu není opodstatněné. Ve vztahu k výroku III. pak dovedl, že tu jsou dány důvody pro korekci prvostupňového rozhodnutí v podobě přijetí měnicího verdiktu v komplexnější, svým obsahem zásadní podobě, přičemž do této změny (viz rozvedeno v podrobnostech níže) byly mj. částečně promítnuty i otcovy odvolací výhrady, k této části rozsudku se vztahující. Na tomto místě se sluší dodat, že odvoláním nenapadený výrok pod bodem I. o zamítnutí otcova návrhu na změnu péče o nezl. dětí (konkrétně z matčiny výlučné na otcovu výlučnou) nabyt samostatně právní moci dnem následujícím poté, co poslednímu z účastníků uplynula lhůta pro podání odvolání (§ 159, § 206 odst. 2, § 212 OSŘ).
13. Pro odvolací přezkum otcova odvolání krajský soud z důvodů aktualizace důkazního stavu nejprve písemně vyzval oba rodiče k doplnění skutkového přednesu, následně pak opatřil – v souladu s uplatněním zásady vyšetřovací a vyhledávací v tomto typu řízení (ust. § 20 odst. 1, § 21, § 28 odst. 1 věta druhá ZŘS) - níže uvedené důkazy, z nichž učinil u odvolacího jednání konaného dne 14. 11. 2024 dále popsaná skutková zjištění.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

14. K výzvě krajského soudu, učiněné pro potřeby odvolacího řízení, matka v podání datovaném 9. 11. 2024, založeném na č. l. 735 a násl. spisu, ke svým a obou dětí aktuálním poměrům uvedla, že od 19. 12. 2023 nadále byla v pracovní neschopnosti z důvodu rizikového těhotenství, její příjem činily nemocenské dávky. Od [REDACTED] 2024 je pak na rodičovské dovolené s příjmem cca 35.000 Kč měsíčně. Mateřská dovolená matce končí dne [REDACTED] 2024. Od [REDACTED] 2024 bude matka kontinuálně čerpat rodičovskou dovolenou v délce do 3 let věku novorozené dcery s částkou ve výši 10.937 Kč měsíčně; jiné příjmy matka nemá. Matka podrobně rozvedla měsíční průměrnou výši nákladů, spojených nejen s užíváním bytu v [REDACTED] a s užíváním osobního motorového vozidla. Uvedla, jak pobývá ve školních dnech s dětmi na adrese v [REDACTED] – v bytě, který má matka k dispozici od své matky (od babičky nezl. dětí z matčiny strany). Dále sdělila, že matčin manžel jako osoba samostatně výdělečně činná (dále jen „OSVČ“) dociluje průměrných čistých měsíčních příjmů cca 50.000 Kč, v poslední době (8 týdnů) byl ovšem v pracovní neschopnosti, což doložila. K poměrům nezl. dětí doplnila, že nezl. [REDACTED] je t. č. žákyní [REDACTED] třídy základní školy, nezl. [REDACTED] je v důsledku odkladu školní docházky nadále v předškolním ročníku speciální mateřské školy. Matka dále předestřela přehled úhrad učiněných jí nad rámec běžných výdajů od doby rozhodnutí soudu prvního stupně na potřeby nezl. dětí, souvisejících s jejich docházkou do školního a předškolního zařízení a s volnočasovými aktivitami dětí. Popsala otcův postoj k úrazu nezl. [REDACTED] a k jeho ošetření a léčbě, jež si syn přivodil v říjnu r. 2024 v rámci otcova styku. Posteskla si, že otec nedodržuje doporučení lékaře při nemocech či úrazu dětí, že s matkou nijak nekomunikuje ohledně nezl. dětí, nereaguje na pokyny k léčebnému režimu či k jiným potřebám dětí, které mu matka zasílá formou sms zpráv, že otec děti ponechává po realizaci styku před domem, kde matka s dětmi pobývá, a po zazvonění okamžitě odjede (bez vyčkání na příchod matky), že nedodržuje časy předání (i přes domluvu ze strany prvostupňového soudu) a děti odevzdá ze styku pravidelně s nejméně hodinovým zpožděním, že nedbá plnění školních povinností a přípravy k výuce, jež si musí nezl. [REDACTED] plnit v rámci jejího uvolňování z vyučování pro realizaci styků (kupř. v rámci styků otec s nezl. dcerou nevypracovává úkoly či nedbá na jejich splnění, nedoplňuje s nezl. dcerou učivo v důsledku její absence ve škole po dobu dvou dnů 1x za 2 týdny atd.), že se otec nijak nezapojuje do plnění běžných povinností spojených s dětmi a odmítá jakoukoliv interakci ke zlepšení vzájemné komunikace mezi rodiči prostřednictvím odborné pomoci. K tomu matka mj. doložila zprávu třídní učitelky nezl. [REDACTED] ze dne 14. 10. 2024 o opakovaném nedostatku přípravy nezletilé k výuce (chybějící učebnice a domácí úkoly), spojenou s apelem na rodiče směřujícím k nápravě a k důsledné přípravě nezletilé, která tyto stresové situace těžce prožívá, a dále zprávu z Fakultní nemocnice [REDACTED] o úrazu nezletilého – vzpomínaná zlomenina malíčku pravé ruky při styku s otcem, o níž otec matku vůbec nijak neinformoval.
15. K výzvě krajského soudu, učiněné pro potřeby odvolacího řízení, otec v podání datovaném 12. 11. 2024, založeném na č. l. 761 a násl. spisu, ke svým aktuálním poměrům uvedl, že se dlouhodobě potýká se zdravotními problémy, jejichž přesná příčina dosud nebyla stanovena - léčen je doposud pouze symptomaticky, a to na patogenní extraezofageální reflux – ošetřujícím lékařem je [REDACTED], [REDACTED] s. r. o.; krom jiného je pro účinnou léčbu nezbytné vyvarovat se jakémukoliv stresu. Otec doplnil, že jinak k žádné podstatné změně na jeho straně nedošlo. K otázce svých příjmů otec bez dalšího poukázal na daňové přiznání za r. 2023 a na daňovou evidenci za r. 2024 k datu 8. 11. 2024.
16. U odvolacího jednání bylo rodiči odkázáno na jejich dosavadní procesní stanoviska k předmětu druhostupňového přezkumu.
17. Z potvrzení o provedení lustrace v informačním systému základních registrů rodičů ze dne 4. 9. 2024 bylo zjištěno, že matka [REDACTED], rozená [REDACTED], dříve [REDACTED], Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

- je od 12. 8. 2023 vdaná, od 6. 9. 2023 má hlášeno trvalé bydliště na adrese [REDAKCE], okr. [REDAKCE]; matka má tři děti – v tomto řízení posuzované nezl. děti [REDAKCE] a [REDAKCE] a nezl. [REDAKCE], nar. [REDAKCE], jejím otcem je matčin manžel [REDAKCE], nar. [REDAKCE], nezl. [REDAKCE] a její otec (manžel matky) mají shodné trvalé bydliště jako matka, manžel matky má pouze jedno dítě – nezl. [REDAKCE]. Otec nezletilých je od 9. 4. 2022 nadále rozvedený, trvalé bydliště má stále hlášeno na adrese [REDAKCE], [REDAKCE]; má beze změny dvě, v tomto řízení posuzované nezl. děti (viz č. l. 657-660, 664-665 spisu).
18. Z aktuálního náhledu do seznamu vedeného Českou advokátní komorou bylo ověřeno, že otec je evidován pod evidenčním číslem [REDAKCE] jako samostatný advokát (identifikační číslo [REDAKCE]), ve stavu – aktivní výkon advokacie; v této evidenci má pouze v rubrice „Ustanovení ex-offo“ vyznačenou negaci, jako adresu kontaktu má evidovanou adresu svého trvalého pobytu (viz č. l. 666 spisu).
19. Z údajů z veřejné části živnostenského rejstříku bylo zjištěno, že matka je od 7. 6. 2010 zapsána jako OSVČ s živnostenským oprávněním v předmětu podnikání poskytování [REDAKCE] na dobu neurčitou, od [REDAKCE] do [REDAKCE] má provozování této živnosti přerušeno, a dále v předmětu podnikání vodní záchranná služba, opět na dobu neurčitou se stejně přerušným údobím provozování této činnosti. Manžel matky je od [REDAKCE] zapsán jako OSVČ s předmětem podnikání [REDAKCE] na dobu neurčitou a dále v předmětu podnikání [REDAKCE], když tuto činnost zahájil dne [REDAKCE] na dobu neurčitou; další předmět podnikání – zprostředkování obchodu (s přesným vymezením činnosti) zahájený manželem matky dne [REDAKCE] zanikl ke dni [REDAKCE] (viz č. l. 678-681 spisu).
20. Z evidence práv pro osobu vedené Českým úřadem zeměměřičským a katastrálním odvolací soud zjistil, že matka není zaevidována v katastru nemovitostí jako osoba s vlastnickými či jinými věcnými právy k nemovitostem na území ČR. Manžel matky je vlastníkem nemovitostí zapsaných na listu vlastnictví č. [REDAKCE] v obci a k. ú. [REDAKCE], okr. [REDAKCE], na nemovitostech vázne zástavní právo smluvní pro ČS, a. s. spojené se zákazem zcizení; způsobem nabytí tohoto vlastnictví jsou darovací smlouvy z let 2004 a 2020 a kupní smlouvy z let 2008 a 2017. Otec je pak vlastníkem nemovitostí zapsaných na listu vlastnictví č. [REDAKCE] pro obec [REDAKCE], k. ú. [REDAKCE] – vč. rodinného domu, kdy toto vlastnictví nabyt na základě kupní smlouvy z r. 2016, a dále bytové jednotky č. [REDAKCE] a příslušného podílu na společných částech bytového domu, zapsaných na listu vlastnictví č. [REDAKCE] pro obec [REDAKCE], k. ú. [REDAKCE], kdy toto vlastnictví nabyt na základě dohody o vypořádání společného jmění manžel z r. 2015; žádná z otcových nemovitostí není zatížena věcnými právy ve prospěch jiných osob (viz č. l. 682-699 spisu).
21. Ze zpráv Úřadu práce ČR, Kontaktní pracoviště [REDAKCE] a Kontaktní pracoviště [REDAKCE], bylo zjištěno, že matka, její manžel, ani nezl. děti [REDAKCE] a [REDAKCE] nejsou t. č. žadateli ani příjemci dávek státní sociální podpory, ani dávek pomoci v hmotné nouzi, příspěvku na živobytí, doplatku na bydlení či mimořádné pomoci; přídavky na jmenované děti byly matce vypláceny v minulosti – v údobí od 1. 7. 2022 do 31. 12. 2022 (viz č. l. 704, 709-710, 718 spisu). Ze zprávy Úřadu práce ČR, Krajská pobočka pro [REDAKCE], bylo zjištěno, že otec není aktuálně veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, není žadatelem ani příjemcem dávek státní sociální podpory, dávek pomoci v hmotné nouzi, dávek sociálních služeb či dávek zdravotně postižených (viz č. l. 720 spisu).
22. Ze zprávy Magistrátu města [REDAKCE], odboru dopravy – oddělení dopravně správních agend, bylo zjištěno, že matka není vedena jako vlastník či provozovatel silničního motorového
- Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

vozidla; její manžel vlastní a provozuje osobní automobil zn. Volkswagen [REDACTED] - r. výroby [REDACTED] a nákladní automobil zn. Renault [REDACTED] - r. výroby [REDACTED] (viz č. l. 714 spisu). Magistrát hl. města [REDACTED], odboru dopravně správních činností, oddělení evidence motorových a přípojných vozidel a odbavování občanů k dotazu odvolacího soudu sdělil, že otce neevidují v jejich databázi jako vlastníka, ani jako provozovatele vozidla (viz č. l. 726 spisu).

23. Z potvrzení matčina zaměstnavatele – [REDACTED] bylo zjištěno, že v období leden až září r. 2024 vč. obdržela celkem 1.091 Kč, průměrně měsíčně tedy částku 121 Kč (viz č. l. 722 spisu).
24. Z náhledu do informačního systému vedeného Ministerstvem financí ČR, týkajícího se důchodového připojištění a stavebního spoření, bylo zjištěno, že matka není účastnicí smlouvy o stavebním spoření, má ale uzavřenu smlouvu o doplňkovém penzijním spoření u [REDACTED] společnosti, přičemž tato smlouva byla založena k [REDACTED] a je zde evidován nulový zůstatek. Otec žádného typu připojištění či spoření není účasten (viz č. l. 700-702, 724 spisu).
25. Z oznámení Finančního úřadu pro hl. město [REDACTED] bylo k osobě otce zjištěno, že za zdaňovací období r. 2023 činil jeho základ daně částku 54.425 Kč. Z daňového přiznání za r. 2023 vyplývají otcovy příjmy 82.500 Kč, výdaje 33.000 Kč, rozdíl představuje částku 49.500 Kč (viz č. l. 729-734 spisu).
26. Z daňového přiznání manžela matky za r. 2023 pak vyplývají jeho příjmy v tomto zdaňovacím období ve výši 1,455.470 Kč, výdaje 1,164.376 Kč, rozdíl představuje částku 291.094 Kč, základ daně je s touto částkou shodný (viz č. l. 741-744 spisu).
27. Ze zprávy České správy sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) bylo zjištěno, že matka byla příjemkyní nemocenských dávek, kdy za měsíc leden r. 2024 jí byla vyplacena částka 2.268 Kč, v únoru r. 2024 - 34.596 Kč, v březnu r. 2024 – 36.413 Kč, v dubnu r. 2024 - 46.274 Kč, v květnu r. 2024 – 44.913 Kč a doplatek 24.498 Kč a od června r. 2024 jí je vyplácena peněžitá pomoc v mateřství ve výši 8.169 Kč v uvedeném měsíci, v červenci a v říjnu r. 2024 po 35.010 Kč měsíčně, v srpnu, září a listopadu r. 2024 po 36.177 Kč měsíčně. Matka ani otec nejsou dle této zprávy od ledna r. 2024 dosud příjemci jakéhokoliv typu důchodu vypláceného ČSSZ, otec pak v tomto období nepobíral žádné dávky nemocenského pojištění. Matka je dle evidence ČSSZ od 28. 12. 2022 v pojistném vztahu ke svému zaměstnavateli [REDACTED], otec je od 1. 10. 2008 evidován jako OSVČ a samostatně výdělečně činná spolupracující osoba (viz č. l. 768-769 spisu).
28. Ze zprávy kolizního opatrovníka Statutárního města [REDACTED] vypracované dne 12. 11. 2024 (viz č. l. 756–757 spisu) bylo zjištěno následující:
 - Otec opatrovníkovi při sjednané návštěvě na úřadě dne 6. 11. 2024 sdělil, že režim styků s dětmi funguje dle jeho názoru perfektně – děti si otec vyzvedává v místě bydliště matky; dětem se dle otcova sdělení nejprve k otci nechce, ale po chvíli jsou v pohodě. Obdobná situace v obrácené formě pak pobíhá při ukončení styku a předávání dětí matce. Otec uvedl, že s dětmi jezdí na chalupu, kde jsou v kontaktu se širší otcovou rodinou, příp. jezdí na výlety, dělá s dcerou úkoly. Matka dle otce není přístupná k domluvě kvůli příp. změnám ve styku, otec to vnímá jako naschvály. Občas, v době otcových styků podle otce vychází, aby se děti účastnily mimoškolních či školních akcí – záleží ale na příležitostech a časových možnostech. Otec sdělil, že komunikace mezi rodiči je problematická, důležité informace obdrží pouze před soudním jednáním, nebo v případě, kdy to nějak souvisí s otcem (kupř. pokud má matka pocit, že otec může za zdravotní stav dětí). Otec zná pediatra nezl. dětí, některé zprávy odborných lékařů ale nemá k dispozici. Má přístup do školního systému Bakaláři – nahlíží tam kvůli úkolům a prospěchu, přes tuto aplikaci s učiteli nekomunikuje,

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED].

řeší to mailem, příp. telefonicky. Podle otce děti celkovou situaci zvládají v rámci svých možností dobře. U nezl. [REDAKCE] v poslední době otec vnímá nepohodu při návratech ze styků; děti mají jako středobod školu a školku – to jsou podle něj věci, které se v jejich životě – na rozdíl od všeho ostatního – nemění (míněno cestování mezi otcem, matkou a partnerem matky). Nezl. děti jsou podle otce fixováni na polorodou sestru, mají spolu hezký vztah; stejně tak otec hodnotí vztah manžela matky k jeho dětem, což odvolatel oceňuje. S matkou se ale nedokáží dohodnout - kupř. kvůli krácení či prodlužování kontaktů atd., otec též občas vnímá nepřímou manipulaci dětí (nabídky něčeho v bydlišti manžela matky /kupř. jízda traktorem/, které otec sám nemůže poskytnout). V době otcova styku s dětmi mají nezletilí klidový, spíše volný program. Otec by chtěl ponechat kontakt s dětmi i do budoucna; stávající stav styků a jeho nastavení je dle něj v pořádku, funguje; děti tento režim i ve školských zařízeních zvládají.

- Z této zprávy se dále podává, že dne 11. 11. 2024 byl realizován k žádosti odvolacího soudu rozhovor opatrovníka s nezl. [REDAKCE]. Nezletilá byla na začátku vyrozuměna o důvodech a účelu rozhovoru (vše pochopitelně přiměřeně svému věku). Nezl. [REDAKCE] sdělila, že se má dobře, že u manžela matky (označovaného „strejda“) mají s bratrem pokojíčky, u otce ne. U táty nechodí ven, nemají tam moc kamarády; u strejdy to je v uvedeném naopak, nadto tam jsou různá zvířata. Nezl. [REDAKCE] potvrdila délku styků u otce s tím, že je uvolňována ze školy; musí si proto dohánět úkoly, protože není dva dny ve škole. S úkoly jí táta občas pomáhá. Po cestách do [REDAKCE] je unavená, hlavně v neděli večer, ráno pak vstává do školy. Během kontaktu s otcem táta hraje hry na Playstationu, po obědě spí třeba 2 hodiny. Nezl. [REDAKCE] si pak hraje s legem, něco si vytváří nebo kouká na počítač. S tátou na výlety nejedí, s mamkou naopak ano. V rámci pohovoru nezl. [REDAKCE] spontánně uvedla, že je pro ni lepší učení ve škole než s tátou, i když jí táta pomáhá. Kvůli ježdění ke styku ve středu nemůže nezl. [REDAKCE] chodit na dva kroužky – hasiče a bruslení. Jinak ve škole chodí do pěveckého sboru, na akrobacii na kruhu a s šátky a na fotbal; sice má hodně kroužků, ale není unavená. Pokud by měla oznamovat rodiče jako ve škole, jací jsou v péči, tak matce by dala 1 a otcí 3. Dále uvedla – cituji: „Aby táta dostal 1 jako mamka, tak by měl změnit následující: neměl by tolik spát po obědě, měl by si hrát s ní a s [REDAKCE] a ne na Playstationu a měl by chodit s nimi víc ven“. Nezl. [REDAKCE] k prázdninovému kontaktu uvedla, že – cit.: „...jí střídání o prázdninách nebaví, vadí jí ježdění; chtěla by něco dělat, ale sedí v sedačce v autě“. Na styk a ze styku s otcem ji vozí táta, ke strejdovi ji vozí mamka. Nezl. [REDAKCE] vyslovila přání, že by chtěla být s otcem jinak, a to od čtvrtka do neděle, aby ve škole chyběla jen jeden den.
- I nezl. [REDAKCE] byl k žádosti odvolacího soudu účasten pohovoru s kolizním opatrovníkem; opět mu byl – s ohledem na dosažený věk – zřejmý důvod a účel rozhovoru. Nezl. [REDAKCE] sdělil, že se má dobře. Potvrdil, že jezdí k tátovi, hrají si s legem, na výlety nejedí, chodí ven na fotbalové hřiště, kde se rozcvičují. Sám uvedl, že to je lepší v [REDAKCE] (pozn. odvolacího soudu: místo trvalého bydliště matky na [REDAKCE]), dodal, že – cit.: „... u tat'ky je to špatné, protože říká sprostá slova jen tak a když má hlad, tak mu táta hodí housku místo toho, aby mu ji podal“. Následně [REDAKCE] sděloval, že mu vadí, když jsou u táty. Neví, jak by měly jinak kontakty vypadat, nedokáže si to představit. K otázce, co by měl otec zlepšit, aby se mu k němu chtělo, uvedl, že – cit.: „by neměl říkat sprostá slova a neměl by házet housku“. Nezl. [REDAKCE] uvedl, že na kroužky jako sestra nechodí, chodí ale cvičit. Obě nezl. děti dle opatrovníka odpovídaly spontánně, neměly problém komunikovat; nezl. [REDAKCE] se vzhledem k nízkému věku neorientoval v čase (kupř. při popisu délky styků u otce v počtu dnů toto nebyl schopen určit).
- Následně proběhl pohovor s matkou nezl. dětí. Ta potvrdila délku aktuálně uskutečňovaných styků; k tomu dodala, že vnímá komplikace zejména ohledně školy u nezl. [REDAKCE]. Nezletilá má již v pořadí čtvrtou třídní učitelku, každá z učitelek má jiný přístup k výuce. Současná vyučující využívá hodně interaktivní pomůcky, což z pohledu matky nejde ve všem nahradit

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

doučováním u otce. Navíc dlouho trvalo, než otec tuto situaci pochopil a začal se s dcerou tímto způsobem do školy připravovat – matka pak v neděli večer běžně zjišťovala, že dcera nemá dostatečně doplněné učivo. Třídní učitelka si poté s otcem sjednala schůzku, vše mu vysvětlila a teď to poprvé vypadalo, že má [REDAKCE] vše řádně splněné. Komunikaci mezi rodiči matka setrvale označila za špatnou, důležité věci o dětech otci sděluje, lékařské zprávy ofotí a pošle; naopak to ale nefunguje (k tomu byl matkou popisován úraz se zlomeninou prstu u nezl. [REDAKCE] a komplikovaný zápal plic u nezl. [REDAKCE]), otec ani na nic nereaguje, nezajímá se o pokroky kupř. v logopedické péči ohledně nezl. [REDAKCE]. K předávání dětí ke styku pravidelně dochází pro zpoždění otce v 18,00 hodin namísto 17,00 hodiny. Ohledně dětí a realizace styků matka uvedla, že má pocit, jako by měly děti internátní školu. Děti se často stěhují ([REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE]), chtěli by všichni pospolu bydlet jako rodina s manželem. V kontaktech otci matka s manželem bránit nechce, děti by vozili. Matku mrzí, že se otec o děti jinak nezajímá, nechodí se koukat na kroužky, nejedí s dětmi k lékaři; uvítala by, aby otec dceři vypomáhal se školou, aby to nemusely dohánět spolu v neděli večer.

29. Ze zprávy mj. Mateřské školy [REDAKCE] v [REDAKCE] ze dne 5. 11. 2024 (viz č. l. 758 spisu) bylo zjištěno, že nezl. [REDAKCE] do této školy – do logopedické třídy dochází čtvrtým rokem; letošní školní rok je pro něj rokem posledním (pro tento školní rok měl odklad školní docházky). Nezletilý je přátelský, dětmi vyhledávaný, empatický, uznává autoritu učitelů, pravidla dodržuje, morální zásady jsou mu vlastní. Nově zastává vůdčí roli mezi dětmi a dokáže zorganizovat hru. Školkové akce chlapec navštěvuje v doprovodu matky a prarodičů z matčiny strany. Ze zprávy se podává, že – cit.: „Situaci, kdy je chlapec pravidelně uvolněn 1x za 14 dnů z docházky do mateřské školy, vnímáme jako tzv. nutné zlo“. Chlapce na tuto dobu výhradně omlouvá matka, otec se školkou nijak nekomunikuje, ačkoliv na jeho e-mail zprávy od mateřské školy chodí. Jinak je docházka nezl. [REDAKCE] do školy pravidelná, krátká absence je řádně matkou omlouvána. Od 10. 10. 2024 byl z důvodu zlomeniny na pravé ruce dlouhodobě omluven. Přesto, že při výuce chybí, pravidelně dochází na individuální logopedickou péči k logopedce školy [REDAKCE]. Komunikace školy s rodiči probíhá pouze skrze matku, otce v letošním školním roce pracovníce školy ani neviděly. Matčinu péči pracovníce školy hodnotí jako řádnou; chlapec má vhodné oblečení, nosí logopedický sešit – úkoly v něm plní, platby ohledně docházky do školy probíhají v řádném termínu, matka se školkou komunikuje prostřednictvím aplikací, na rodičovské schůzky chodí. O [REDAKCE] je z pohledu předškolního zařízení postaráno velmi dobře; o matce a o svých sestřích mluví chlapec s nadšením.
30. Ze zprávy Základní školy, [REDAKCE], [REDAKCE] ze dne 7. 11. 2024 (viz č. l. 759 spisu) bylo zjištěno, že nezl. [REDAKCE] je v tomto školním roce žákyní třídy [REDAKCE]. [REDAKCE] je hodnocena jako velmi snaživá, zodpovědná a inteligentní dívka; její absence nemá na prospěch vliv. I když působí velmi plaše, snaží se zapadnout do kolektivu a ve skupině hezky spolupracuje. V kolektivu je celkem oblíbená. Vždy se snaží mít vše připravené, úkoly (o kterých ví) si plní na 100 %. Škola je pro ni prioritou. Školní prostředí je pro ni jasná jistota a místo, kde se cítí bezpečně a dobře. [REDAKCE] je velmi citlivá dívka, nedává na sobě nic znát. Občas je ale na ní poznat, že je ve stresu z toho, zda má vše v pořádku, protože ve třetí třídě je kladeno na všechny více nároků; to se samozřejmě bude s věkem stupňovat. Její absence související se stykem s otcem není znatelná, vždy vše dožene. Třídní učitelce však trochu vadí absence ve 2 hodinách anglického jazyka, v 1 hodině matematiky – geometrie a ve 2 hodinách plavání (plavání tak absoluuje s poloviční absencí). Nezletilá navštěvuje družinu, kroužek zpívání v pěveckém sboru, což ji velmi baví. Do školy dochází pravidelně, komunikace s rodiči funguje – s matkou častěji. Co se týče školy, zatím nezl. [REDAKCE] dle třídní učitelky vše zvládá. Učitelka se ovšem obává, aby přibývajícím nárokům a smysl nezletilé pro preciznost a dokonalost neměly vliv na její psychickou pohodu.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

31. Z lékařské zprávy [REDAKCE], Centrum diagnostiky a léčby chorob hlavy a krku s. r. o., Praha Vysočany, vyhotovené dne 11. 11. 2024 a předložené u odvolacího jednání dne 14. 11. 2024 (viz č. l. 772 spisu) bylo zjištěno, že otec uvedl při tomto vyšetření subjektivní symptomy, kdy je ve sledování od 7. 6. 2024 pro diagnózu EER ([REDAKCE]), pocit tlaku v oblasti žaludku, tzv. knedlíku, zahlenění, pálení žáhy, chrapot a únavu hlasu při větší hlasové zátěži. Otci byla předepsána medikace a doporučena celková změna životního stylu (tzn. zvolnit, maximálně se vyvarovat stresu). Z této zprávy nevyplývá důvod pro hospitalizaci, pro pracovní neschopnost, nebyl ani sjednán termín další návštěvy – kontroly.
32. Odvolací soud se i po doplnění dokazování ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně uvedenými v odůvodnění přezkoumávaného rozsudku a vztahujícími se k zamítavému výroku pod bodem II. ohledně otcem požadovaného snížení výživného pro obě nezl. děti. Prvostupňový soud podle ust. §§ 6, 120 a § 153 odst. 1 OSŘ úplně a řádně zjistil skutkový stav, provedené důkazy hodnotil v souladu s ust. § 132 OSŘ a na základě správně zjištěného skutkového stavu dovodil adekvátní závěry právní, s nimiž se krajský soud ohledně výroku II. plně shoduje. Odvolací soud proto na příslušnou pasáž odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí odkazuje a s ohledem na odvolací námitky otce směřované vůči výroku II. jej pouze doplňuje způsobem níže uvedeným.
33. V rámci celkového odvolacího přezkumu se nejprve krajský soud zabýval otcovými výhradami, jež lze vyhodnotit jako výhrady procesní povahy, a to, že okresní soud nepřihlédl k odvolatelem tvrzeným skutečnostem, že dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním, a že jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci, když z toho v podstatě dovozoval nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu prvního stupně. K tomu odvolací soud uvádí, že měřítkem toho, zda je rozhodnutí soudu prvního stupně přezkoumatelné, nejsou požadavky účastníků či odvolacího soudu na náležitosti odůvodnění rozhodnutí, ale především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě použít v odvolání proti tomuto rozhodnutí odvolací důvody. I pokud by (v hypotetické rovině) rozhodnutí soudu prvního stupně zcela nevyhovovalo všem požadavkům ust. § 157 odst. 2 OSŘ, pak by jej nebylo možno považovat za nepřezkoumatelné, jestliže by případné nedostatky odůvodnění nebyly – podle obsahu odvolání – na újmu uplatnění práv odvolatele (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 100/2013). V posuzované věci odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně vytvářelo více než dostatečnou oporu k tomu, aby otec mohl v odvolání proti němu uplatnit odvolací důvody uvedené v ust. § 205 odst. 2 OSŘ, což také učinil, a již proto nelze tento rozsudek považovat za nepřezkoumatelný. Odvolací soud dodává, že odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí zcela odpovídá požadavkům kladeným na odůvodnění rozhodnutí ve věci samé ust. § 157 odst. 2 OSŘ. Zmíněné odvolací výhrady otce je tudíž nutno hodnotit jako liché, založené toliko na subjektivním vnímání posuzované kauzy, jejíž výsledek nekoresponduje otcovu kýženému náhledu na věc.
34. Otec ve svém odvolání proti rozsudku okresního soudu současně brojil proti hodnocení důkazů provedenému prvostupňovým soudem, pokládal jej za nesprávné a předkládal zčásti i hodnocení vlastní. Podle ust. § 132 OSŘ důkazy hodnotí soud podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. V uvedeném ustanovení je promítnuta zásada volného hodnocení důkazů, která se uplatňuje v nynějším občanském soudním řízení, nevyjímaje řízení péče soudu o nezl. děti. Hodnocením důkazů se rozumí myšlenková činnost soudu, kterou je provedeným důkazům přisuzována hodnota závažnosti (důležitosti) pro rozhodnutí, hodnota zákonnosti, hodnota pravdivosti, popřípadě hodnota věrohodnosti. Při hodnocení důkazů z hlediska jejich závažnosti (důležitosti) soud

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

určuje, jaký význam mají jednotlivé důkazy pro jeho rozhodnutí a zda o ně může opřít svá skutková zjištění (zda jsou použitelné pro zjištění skutkového stavu a v jakém rozsahu, popřípadě v jakém směru). Při hodnocení důkazů po stránce jejich zákonnosti zkoumá soud, zda důkazy byly získány (opatřeny) a provedeny způsobem odpovídajícím zákonu nebo zda v tomto směru vykazují vady (zda jde o důkazy zákonné či nezákonné); k důkazům, které byly získány (opatřeny) nebo provedeny v rozporu s obecně závaznými právními předpisy, soud nepřihlédne. Hodnocením důkazů z hlediska jejich pravdivosti soud dochází k závěru, které skutečnosti, o nichž důkazy (pro rozhodnutí významné a zákonné) podávají zprávu, lze považovat za pravdivé (dokázané) a které nikoli. Vyhodnocení důkazů z hlediska pravdivosti předpokládá též posouzení věrohodnosti důkazem poskytované zprávy podle druhu důkazního prostředku a způsobu, jakým se podle zákona provádí.

35. Protože hodnocení důkazů je vnitřní myšlenkovou činností soudce – soudu, nemusí se pochopitelně shodovat s představami účastníků. Odvolací soud však může zasáhnout do výsledku činnosti soudu prvního stupně při hodnocení důkazů – jak vyplývá ze zásady volného hodnocení důkazů – pouze tehdy, jestliže způsob, jak k němu soud prvního stupně dospěl, neodpovídá postupu vyplývajícímu z ust. § 132 OSŘ. Za chybu při vytváření skutkových závěrů soudem prvního stupně může být proto považováno, pokud soud vezme v úvahu skutečnosti, které z dokazování ani z přednesů účastníků nevyplývají ani nevyšly při řízení jinak najevo. Dále pokud opomene hodnotit skutečnosti, které vyplynuly z dokazování nebo které vyšly za řízení najevo jinak, a pokud neprovede navržené důkazy, přestože byly navrženy důvodně. Chybou rovněž je, jestliže v hodnocení důkazů, popř. poznatků, které vyplynuly z přednesů účastníků nebo které vyšly najevo jinak, z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálně věrohodnosti, je logický rozpor, nebo jestliže hodnocení důkazů odporuje ust. § 133 až § 135 OSŘ. Nelze-li soudu prvního stupně v tomto směru vytknout žádné pochybení, není možné ani polemizovat s jeho skutkovými závěry. Znamená to, že hodnocení důkazů, a tedy ani skutkové zjištění jako jeho výsledek, z jiných než výše uvedených důvodů nesmí odvolací soud v rámci své přezkumné činnosti napravovat.
36. V posuzované opatrovnické kauze z odůvodnění přezkoumávaného rozsudku soudu prvního stupně vyplývá, že okresní soud své právní úvahy, týkající se rozhodnutí o zamítnutí otcova návrhu na snížení výživného ke každému z nezl. dětí a i o změně úpravy styku s nezl. dětmi, založil na skutečnostech, které vyplynuly z provedeného dokazování. V souladu s ust. § 132 OSŘ nepominul zahrnout do rámce svých úvah všechny provedené důkazy a přihlédl též k argumentaci uplatněné oběma rodiči a oběma kolizními opatrovníky nezl. dětí. Současně přihlížel k poznatkům, které vyšly v řízení najevo, i ke konkrétním okolnostem projednávané věci, které mu byly v době jeho rozhodování známy a jež byl s to – s uplatněním zásady vyhledávací a vyšetřovací a za součinnosti účastníků řízení a příp. kolizních opatrovníků – pro potřeby řízení zjistit. Hodnocení důkazů, úvahy, kterými se při něm řídil, a skutkové závěry pak přehledně vtělil do odůvodnění rozsudku. Odvolací soud v rámci své přezkumné činnosti neshledal (a to ani i přes dále uvedené) žádný důvod pro postup dle ust. § 219a ve spojení s ust. § 221 odst. 1 písm. a/ OSŘ, tj. pro kasaci prvostupňového rozhodnutí v odvoláním dotčené části. Otcova odvolací argumentace, vztahující se primárně k bodu II. rozsudku okresního soudu, tak nemohla zvrátit znatelně převažující a jednoznačná zjištění o věcné správnosti tohoto rozsudečného výroku.
37. V následující části odůvodnění pak odvolací soud předkládá vlastní hmotně právní posouzení věci; připomíná přitom rozsah otcem podaného odvolání, kdy bylo odvolacímu přezkumu podrobena prvostupňové rozhodnutí ve všech jeho výrocích vyjma výroku pod bodem I.

38. V otázce výživného (ať už jde o jeho určení, či o jeho změnu – což je nyní posuzovaný případ), při současném pravomocném svěření (či v nezměněné podobě setrvání – což je nyní posuzovaný případ) dětí do výlučné péče (resp. dětí ve výlučné péči) jednoho z rodičů (zde matky), lze v zásadě především odkázat na příslušná zákonná ustanovení, která již citoval okresní soud v bodech 30.-32. odůvodnění rozsudku. Kritéria pro stanovení výše výživného jsou o. z. jasně stanovena v ust. § 913 a § 915 odst. 1 větě první o. z. Jsou jimi na jedné straně oprávněné potřeby nezletilého dítěte přiměřené jeho věku, zdravotnímu stavu a zájmům, na straně druhé schopnosti, možnosti a majetkové poměry a dosahovaná životní úroveň osoby povinné k placení výživného, přičemž životní úroveň dítěte má být zásadně shodná s životní úrovní rodičů. Podle ust. § 923 odst. 1 o. z. změní-li se poměry, může soud změnit dohodu a rozhodnutí o výživném pro nezletilé dítě, které nenabýlo plné svéprávnosti. Podle ust. § 475 odst. 1 ZRS změní-li se poměry, může soud změnit rozhodnutí týkající se výkonu povinností a práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti nebo rozhodnutí o výživném pro nezletilé dítě.
39. Odvolací soud je ve shodě s prvostupňovým soudem v tom, že nejsou naplněny předpoklady pro změnu výše výživného dosud placeného otcem pro nezl. děti. Došlo sice k určité změně kritérií rozhodných pro výši výživného shora uvedených, avšak k takové změně, která snížení výživného rozhodně neodůvodňuje; nejedná se o kvalifikovanou změnu poměrů, jež by měla svůj odraz ve změně otcovy vyživovací povinnosti. Potřeby obou nezl. dětí se totiž od doby předchozí soudní úpravy dané rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 25. 5. 2021, č. j. 0 P 206/2018-282, ve spojení s potvrzujícím rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2021, č. j. 13 Co 235/2021-324, zvýšily v souvislosti s jejich rostoucím věkem, s nástupem ke školní a předškolní docházce, s jejich zdravotním stavem a zájmovou činností. Nárůst potřeb nezl. dětí související s jejich vyšším věkem a fyzickým růstem je obecně známou skutečností, kterou není nutno v každém jednotlivém případě prokazovat, či nějak účetně dokládat. Ostatně, byť to zákon výslovně neupravuje, podstatná, tzv. kvalifikovaná změna poměrů na straně dětí je zpravidla a logicky vázána na důležité mezníky v jejich životě, související mj. s nástupem k předškolnímu a posléze školnímu vzdělávání a v rámci něho k postupu z prvního na druhý stupeň povinné školní docházky, ke středoškolskému a příp. vysokoškolskému studiu. Jinak je očekávatelné a i soudní praxí akceptovatelné objektivní navyšování potřeb nezaopatřených dětí jen pouhým plynutím času – v horizontu 3-4 let od předchozí soudní úpravy (to vše za situace, kdy povinný rodič sám, o své vůli, dobrovolně nesezná, že dosavadní výživné již nemůže být pro jeho dítě dostačující). Pochopitelně vliv *sui generis* na skutečnou „spotřební hodnotu“ placeného výživného má též inflace, která t. č. meziročně není nikterak zanedbatelná (jinými slovy - kupní síla určité hodnoty peněz jakožto výživného určeného v r. 2021 má rozdílnou – citelně nižší hodnotu v r. 2024, což je zřetelně patrné pro každého spotřebitele při nákupu či úhradě různých komodit, /spotřebního zboží, potravin, hygienických prostředků, léčiv, energií, nájmů a dalších nákladů spojených s bydlením, pohonných hmot atd./; o tom je jisté i otec jako běžný spotřebitel informován). To vše tím spíše, že v posuzované věci nyní otcem placené výživné nedosahuje takové výše, aby se nabízel otázka, zda jej matka skutečně využívá pouze ve prospěch úhrady potřeb obou nezl. dětí.
40. Matka s ohledem na své stávající, od předchozí úpravy změněné poměry plní svou vyživovací povinnost k nezl. dětem především výkonem osobní péče. S ohledem na výši výživného placeného otcem je však zřejmé, že i ona se již na výživě dětí nutně musí podílet rovněž ve finanční podobě. Navíc odvolací soud tímto rozhodnutím nově zatížil matku povinnostmi podílet se na nákladech spojených s realizací otcova styku s dětmi a zúžil rozsah tzv. běžného styku. Tím pochopitelně ve svém důsledku částečně finančně ulevil otcovi. K avizované změně matčiných poměrů došlo v tom, že uzavřela sňatek, z tohoto manželství se jí v [REDAKCE] narodila dcera. Před nástupem na déletrvající pracovní neschopnost

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

z důvodu gravidity a posléze na mateřskou a potažmo rodičovskou dovolenou matka po určitou dobu dosahovala příjmů z výdělečné činnosti; v současné době je odkázána jen na sociální dávky související s jejím mateřstvím, tedy s péčí o novorozenou nezl. [REDAKCE]. Aktuálně tedy má matka vyživovací povinnost ke třem nezl. dětem. Z toho je dovoditelné, že jak zejména poměry nezl. dětí, tak matky v mezidobí doznaly zásadních změn, pro něž by bylo případné spíše uvažovat (naopak) o navýšení výživného pro nezl. děti, hrazeného otcem.

41. S ohledem na tuto situaci a otcovu argumentaci, plédující pro jím podaný návrh na snížení výživného, již prvostupňový soud pro potřeby projednání a rozhodnutí otcova návrhu zevrubně porovnával jeho poměry v době předchozího rozhodování s poměry současnými. Otcovi nelze přitakat k jeho výhradě, že okresní soud nevycházel z provedených důkazů. Své úvahy, týkající se rozhodování o otcově návrhu na snížení výživného, okresní soud shrnul v bodě 33. odůvodnění přezkoumávaného rozsudku. Ostatně vycházel především ze skutečností, které nejsou mezi účastníky sporné. Odvolatel ve své podstatě nesouhlasí s tím, jak prvostupňový soud hodnotil jeho schopnosti a možnosti k placení výživného; nesouhlasil tedy se závěry právními. Jinak řečeno – občanský zákoník stanoví kritéria výše výživného nejen podle skutečně povinnou osobou dosahovaných příjmů, ale i podle příjmů potenciálních, tedy takových, které povinná osoba dosahovat může; to je jistě otcovi jako osobě s dosaženým právnickým vzděláním známo. Ani v tomto směru tedy prvostupňový soud nijak nepochybil, důsledně vycházel ze shora již citovaného ust. § 913 o. z. Počet vyživovacích povinností otce – na rozdíl u matky – zůstal od doby posledního rozhodování o výživném nezměněn, změny nedoznaly ani jeho osobní a majetkové poměry, které nejsou nikoliv zanedbatelné, když nadále vlastní bytovou jednotku v [REDAKCE] a rekreační objekt v [REDAKCE]. Na druhé straně není důvodu otcovi obecně nevěřit v tom, že na jeho straně došlo ke změně jeho výdělků. Odvolací soud nezpochybňuje ani důvod, pro který k této změně došlo. Tato změna byla ostatně doložena i skutečnostmi otcem předkládanými v daňovém řízení. Vystává však otázka, zda lze tuto změnu, kdy otec jako advokát přišel o významného klienta, bez dalšího a z dlouhodobého hlediska hodnotit za opodstatněný důvod pro snížení výživného; to vše za situace nárůstu odůvodněných potřeb nezl. dětí objektivně spojených s plynutím času. Nelze pomíjet, že otec je absolventem vysokoškolského specializovaného studia v oboru právo, poté úspěšně složil odbornou profesní zkoušku, je dlouhodobě a stále zapsán jako aktivní v seznamu advokátů, provozuje tedy beze změny advokátní činnost. Při obecně známých příjmových poměrech v profesi právníků lze odvolatelem aktuálně tvrzené příjmy – jakožto příjmy jím docilované – označit jako vysoce podprůměrné, neodpovídající otcovu vzdělání, profesní praxi dosud vykonávané v renomované advokátní kanceláři se sídlem v hlavním městě a letitým pracovním zkušenostem, jejichž součástí nepochybně bylo i příslušné jazykové vybavení (vycházejí z toho, že otcovým dřívějším klientem byla právě obchodní společnost [REDAKCE]). Nepřílehavé je v tomto ohledu otcovo porovnání jeho povolání s lékařskými profesemi a jejich odborností. V případě lékařů specialistů, kteří jsou po vysokoškolském studiu podrobováni z hlediska profesního růstu atestačnímu systému pro jednotlivé specializace, je totiž situace úplně jiná než v případě advokáta, který vykonává profesní zkoušku pro oblast celého práva (nikoliv nějaké jeho části) a pro celou tuto oblast pak může v případě jejího úspěšného složení (a splnění dalších zákonných podmínek) advokátní činnost vykonávat. Pokud se pak takový advokát rozhodne o vlastní vůli specializovat se na určitý obor či odvětví práva, popř. na určitý typ klientely, pak ho to v případě možných změn nijak objektivně nelimituje ve výkonu advokacie jako takové. Nadto nelze pominout, že výkon právníkové profese s sebou nese potřebu celoživotního vzdělávání. Pokud tedy otec v důsledku svého předchozího pracovního angažmá (se specializací na označeného klienta) subjektivně monitoruje určité rezervy či vědomostní nedostatky v jiných oborech práva, je nutno

(v souladu s jím vykonávanou profesí samostatného advokáta v oboru právo) tuto situaci vlastními silami napravit.

42. Jinak řečeno, odvolací soud neshledává na straně otce žádné právně relevantní a objektivně obhajitelné důvody k tomu, aby jako aktivní advokát s mnohaletou praxí provozující ji v Praze v případě ztráty významného klienta měl poté nadále dosahovat příjmů, které nepředstavují ani výši platů nastupujících vyšších soudních úředníků či asistentů soudce u soudů, začínajících advokátních koncipientů či jiných právnických profesí bez odborné zkoušky a bez jakékoliv praxe. Nevyšlo pak najevo, že by objektivním důvodem pro snížení otcových výdělkových poměrů byly jeho zdravotní problémy, které by jej trvale limitovaly ve výkonu pracovní činnosti (otec totiž není poživitelem /ani žadatelem o přiznání/ invalidního důchodu, není příslušným rozhodnutím změněna jeho pracovní způsobilost, není ani dlouhodobě pracovně neschopný). Přišel-li pak otec o stěžejního klienta v rámci své advokátní praxe na konci srpna r. 2022, nemůže se po uplynutí doby více jak dvou let (počítáno k datu rozhodování odvolacího soudu) ani z časového hlediska oprávněně domáhat ponížení výživného pro tento důvod. Byly-li by skutečně otcovy poměry tak tristní, bylo by totiž jistě případné, jak to již zmínil prvostupňový soud, hledat si na trhu práce jiné vhodné pracovní nabídky, které by otci garantovaly plnit výživné pro jeho nezl. děti bez požadované změny.
43. Ve shodě s okresním soudem je tak odvolací soud toho názoru, že je v možnostech a schopnostech otce za účelem plnění (svou povahou) přednostní, primární povinnosti, již je zákonem přeurčená vyživovací povinnost k nezaopatřeným nezl. dětem, nadále hradit měsíční výživné pro nezl. ■■■■■ v částce 8.000 Kč a pro nezl. ■■■■■ v částce 7.000 Kč (vycházejí z možných příjmů při tehdejší stanovení tohoto výživného). K tomu odvolací soud ještě poukazuje na čl. 27 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte, vyhlášené pod č. 104/1991 Sb. (dále jen „Úmluva“), který stanoví, že rodiče nesou v rámci svých schopností a finančních možností základní odpovědnost za zabezpečení životních podmínek nezbytných pro rozvoj dítěte. Otcem požadovanou korekci v podobě ponížení měsíčního výživného na 2.500 Kč pro nezl. ■■■■■ a 2.000 Kč pro nezl. ■■■■■, ani jinou podobu snížení alimentálních povinností tudíž odvolací soud neshledal opodstatněnou, ani souladnou se zájmy nezl. dětí. Z těchto důvodů byl výrok pod bodem II. rozsudku okresního soudu jako věcně správný podle ust. § 219 OSŘ potvrzen (viz výrok pod bodem I. rozsudku krajského soudu). Optikou vyřčeného zdůvodnění zamítnutí otcova návrh pak zůstává do budoucna otázná, jak odvolatel v relativně brzké době naloží s neoddiskutovatelným faktem, že i nezl. ■■■■■ od 1. 9. 2025 nastoupí do ■■■■■ třídy základní školy a že jeho potřeby se v důsledku uvedené zásadní změny na straně nezletilého významně změní.
44. Pro odvolací přezkum výroku pod bodem III. rozsudku okresního soudu krajský soud předně odkazuje na příslušnou procesně právní a hmotně právní úpravu.
45. Řízení péče soudu o nezl. děti upravuje ZŘS (ust. § 8 písm. t/ ZŘS), v řízeních soud rozhoduje mj. ve věcech styku s nezl. dítětem (ust. § 466 písm. d/ ZŘS). Toto řízení je tzv. řízením nesporným, když soud není vázán návrhy účastníků. Podle ust. § 26 ZŘS soud může překročit návrhy účastníků a přisoudit něco jiného nebo více, než čeho se domáhají. Prioritním hlediskem pro rozhodování soudů v této agendě je ochrana nejlepšího zájmu nezl. dětí.
46. Podle ust. § 888 o. z. dítě, které je v péči jen jednoho rodiče, má právo stýkat se s druhým rodičem v rozsahu, který je v zájmu dítěte, stejně jako tento rodič má právo stýkat se s dítětem, ledaže soud takový styk omezí nebo zakáže; soud může také určit podmínky styku, zejména místo, kde k němu má dojít, jakož i určit osoby, které se smějí, popř. nesmějí styku účastnit. Rodič, který má dítě v péči, je povinen dítě na styk s druhým rodičem řádně

Shodu s prvopisem potvrzuje ■■■■■.

připravit, styk dítěte s druhým rodičem řádně umožnit a při výkonu práva osobního styku s dítětem v potřebném rozsahu s druhým rodičem spolupracovat.

47. Podle ust. § 889 o. z. rodič, který má dítě v péči, a druhý rodič se musejí zdržet všeho, co narušuje vztah dítěte k oběma rodičům nebo co výchovu dítěte ztěžuje. Brání-li rodič, který má dítě v péči, bezdůvodně trvale či opakovaně druhému rodiči ve styku s dítětem, je takové chování důvodem pro nové rozhodnutí soudu o tom, který z rodičů má mít dítě ve své péči.
48. Podle ust. § 890 o. z. rodiče jsou povinni si vzájemně sdělit vše podstatné, co se týká dítěte a jeho zájmů.
49. Podle ust. § 891 odst. 1 o. z. rodič, který má dítě v péči, a druhý rodič se spolu dohodnou, jak se rodič, který dítě v péči nemá, bude s dítětem stýkat. Nedohodnou-li se rodiče, nebo vyžaduje-li to zájem na výchově dítěte a poměry v rodině, soud styk rodiče s dítětem upraví. V odůvodněných případech může soud určit místo styku rodiče s dítětem. Je-li to nutné v zájmu dítěte, soud omezí právo rodiče osobně se stýkat s dítětem, anebo tento styk i zakáže odst. 2).
50. K citované právní úpravě je nutno ještě doplnit, že dítě, o jehož záležitostech se v soudním řízení rozhoduje, má právo se k této otázce vyjádřit. Toto jeho oprávnění je na úrovni lidsko-právních instrumentů zakotveno v článku 12 odst. 2 Úmluvy. Dále je v článku 3 Evropské úmluvy o výkonu práv dětí zakotveno, že – cit.: „Dítě, které má podle vnitrostátních předpisů dostatečnou schopnost chápat situaci, bude mít v soudním řízení, které se jej týká, zaručeno právo být konzultováno a vyjádřit svůj názor“. Vnitrostátní procedurální pravidla, na něž odkazuje článek 12 odst. 2 Úmluvy, jsou obsažena jednak v ust. § 867 odst. 1 a 2 o. z. a dále v ust. § 100 odst. 3 OSŘ. Podle ust. § 867 odst. 1 o. z. před rozhodnutím, které se dotýká zájmu dítěte, poskytne soud dítěti potřebné informace, aby si mohlo vytvořit vlastní názor a tento sdělit. Podle odstavce druhého téhož ustanovení není-li podle zjištění soudu dítě schopno informace náležitě přijmout nebo není-li schopno vytvořit si vlastní názor nebo není-li schopno tento názor sdělit, soud informuje a vyslechne toho, kdo je schopen zájmy dítěte ochránit, s tím, že se musí jednat o osobu, jejichž zájmy nejsou v rozporu se zájmy dítěte; o dítěti starším dvanácti let se má za to, že je schopno informaci přijmout, vytvořit si vlastní názor a tento sdělit. Náзору dítěte věnuje soud patřičnou pozornost. Podle ust. § 100 odst. 3 věty první až třetí OSŘ v řízení, jehož účastníkem je nezletilé dítě, které je schopno formulovat své názory, soud postupuje tak, aby byl zjištěn jeho názor ve věci. Názor nezletilého dítěte soud zjistí výsledkem dítěte. Názor dítěte může soud ve výjimečných případech zjistit též prostřednictvím jeho zástupce, znaleckého posudku nebo příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Podle ust. § 100 odst. 3 věta in fine OSŘ k názoru dítěte soud přihlíží s přihlédnutím k jeho věku a rozumové vyspělosti.
51. Soudy obou stupňů se při svém rozhodování obecně řídily nálezem Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2009, sp. zn. II. ÚS 1945/08, podle kterého člověk inteligenčně dospívá mezi 11.-12. rokem života a na vrcholu výkonu je v tomto ohledu v 16-ti letech svého života. V nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 2482/13, pak Ústavní soud schopnost dítěte vyjádřit se k jeho záležitostem rovněž hodnotí ve vztahu k jeho věku, přičemž u dětí mladšího věku (což je právě posuzovaný případ) připouští zjištění názoru prostřednictvím orgánu sociálně právní ochrany dětí, znaleckého posudku či prostřednictvím opatrovníka. K výše uvedenému – jakožto ústavně komfortnímu způsobu zjištění názoru nezl. [REDAKCE] a nezl. [REDAKCE] – okresní i odvolací soud přistoupil, a to prostřednictvím rozhovorů dětí s pracovníci kolizního opatrovníka.
52. Nezletilé děti se k dosavadní úpravě styku a k jeho realizaci s otcem vyjádřily sobě vlastním způsobem, v rámci svých schopností limitovaných nižším věkem (v době rozhodování

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

odvolacího soudu byla nezl. ■■■■ ve věku dovršených ■■■■ roku – žákyně ■■■■ třídy základní školy a nezl. ■■■■ ve věku necelých ■■■■ předškolák). Z jejich vyjádření je objektivně patrné, že rozsah styku spojený s cestováním nevnímají děti zcela komfortně. Dosavadní šíře styku dětí s otcem určená i ve dny pracovního týdne, jenž v době jeho přijetí (tj. r. 2021) ještě nezasahovala do systému povinného školního vzdělávání, již tento aspekt postrádá a naopak se citelným způsobem dotýká nového, změněného režimu nezl. dětí, který je již – zjednodušeně řečeno – také o jejich povinnostech. I přesto, že nezl. ■■■■ zatím svoji omlouvanou nepřítomnost ve školním vzdělávání refunduje domácí přípravou (pokud má k němu dostatečně včasné, ze strany otce zajištěné informace s následnou, odvolatelem nezbytně dodržovanou kontrolou), je zřetelné, že jde z časového hlediska o přechodný a do budoucna neudržitelný stav. Nároky na děti v souvislosti s jejich vzděláváním a (nejen) s povinnou školní docházkou, vč. postupu v ní pochopitelně narůstají – to je všeobecně známá notorieta. Jistě je přitom tedy prioritní, aby nové znalosti, poznatky a dovednosti dětí získávaly skrze aktivní účast na školní výuce, tedy osobní přítomností v rámci pravidelné školní docházky, která je pro žáky základních škol povinná v délce trvání 9 let, a prostřednictvím osoby, která je k tomu příslušným způsobem vysokoškolsky vzdělána (míněno s příslušnou specializací pro tu kterou výuku) - tzn. prostřednictvím učitele/učitelky – tedy erudovaného profesionála. Náhrada v podobě samostudia totiž není samospásná, je pro dítě i jeho rodiče nepochybně obtížnější a zatěžující, kvalitativně i kvantitativně co do úrovně horší (o to více, pokud sám rodič není pedagog), když dříve, či později by se beztak projevíly nedostatky tohoto způsobu vzdělávání oproti klasickému, pravidelně docházkovému vzdělávání v rámci pětidenního školního týdne. To bylo kupř. patrné v době mimořádných opatření souvisejících s onemocněním Covid-19. Nadto nelze ani pominout nezbytné napojení nezl. dítěte/dětí v rámci školního kolektivu, budování a zachování jeho sociálních vazeb se spolužáky v rámci režimu školní docházky a příp. mimoškolních aktivit, pěstování vrstevnických vazeb bez vymykání se běžnému typu školní docházky atd. I přesto, že prozatím nezl. ■■■■ situaci nějak zvládá, již se začínají projevovat určité signály či alarmující potíže, které předznamenávají reálné problémy v takto provozované výuce nezl. ■■■■. Jak vyplývá ze zprávy třídní učitelky, která je v podstatném obsahu souladná s tvrzením matky i výpovědí samotné ■■■■, nezletilá byla občas ve škole po styku s otcem nedostatečně připravená (neměla splněny úkoly, nebyla „doučená“ v chybějící dny z probírané školní materie, absentovala její příprava na přezkušování atd.). Otec byl k doplňování učiva v jistém ohledu vágní, teprve v poslední době – po výtce ze strany školy – se situace nějakým způsobem začala urovnávat. S ohledem na osobnostní založení nezl. ■■■■ však tento způsob doplňování učiva u ní způsobuje nervozitu, stres, obavy a diskomfort, neboť jinak je pečlivá, precizní a svědomitá, dosahuje výborných školních výsledků, na prospěchu a řádném plnění školních povinností jí jednoduše velmi záleží.

53. Nelze pak ani přehlížet, že zanedlouho bude tato situace obdobná i u nezl. ■■■■, který nepochybně nastoupí k ■■■■ (po předchozím odkladu školní docházky) taktéž k povinnému školnímu vzdělávání. Nyní je účasten druhým rokem (kvůli avizovanému odkladu) speciální (logopedické) předškolní docházky, když ale předškolní docházka je taktéž pro děti tohoto věku nezbytná, povinná. Situace, kdy obě děti celkem 4 školní dny v měsíci nedochází do školských/předškolních zařízení nikoliv z důvodu kupř. zdravotní indispozice, nýbrž kvůli soudní úpravě styku nastavené v době, v níž ještě nebyly dotčeny povinnou školní a předškolní docházkou, není dle odvolacího soudu v konkrétních poměrech této kauzy nadále udržitelná. Odvolací soud má za to, že tyto jiné poměry na straně nezl. dětí zachování dosavadní úpravy styku v širším rozsahu tzv. běžného styku nesvědčí ochraně nejlepšího zájmu nezl. dětí. Odvolací soud ubezpečuje otce, že tímto rozhodnutím jej či nezl. děti nijak nekrátí na jejich ústavně garantovaných právech na vzájemný kontakt nerezidenčního rodiče a dětí svěřených do výlučné péče druhého rodiče. Je však potřeba objektivně a pouze v nejlepším zájmu dětí tuto otázku posuzovat

Shodu s prvopisem potvrzuje ■■■■.

a citlivě ji hodnotit. V soudní praxi obvyklý model úpravy tzv. běžného styku v době školního roku odpovídá rozsahu úpravy, kterou nyní přijal krajský soud v rámci odvolacího přezkumu výroku pod bodem III. prvostupňového rozsudku (viz první neočíslovaná odrážka rozsudečného výroku pod bodem II. rozhodnutí odvolacího soudu). V době speciálního styku, kdy pochopitelně neplatí úprava tzv. běžného styku (tj. v období jarních, velikonočních, letních a vánočních prázdnin /když úprava podzimních prázdnin nebyla žádným z rodičů žádána/), nově přijatá úprava vychází z větší části z předchozí soudní úpravy, ke které neměli rodiče de facto žádných výhrad a plnili ji, do níž byly promítnuty jako případné některé otcovy námitky (zejména související s jarními prázdninami – zde došlo k určitému prodloužení tohoto styku). Nově odvolací soud pak stanovil podmínky realizace styku spojené s místem předání a převzetí nezl. dětí ke a ze styku a s tím spojenou dopravou dětí. Zde, v souladu s judikaturou Ústavního soudu (srov. kupř. jeho nálezy ze dne 16. 8. 2021, sp. zn. III. ÚS 1279/21), zapojil oba dva rodiče tak, aby se osobně, časově i finančně podíleli na realizaci styků dětí s otcem. Za souladné poměrům rodičů a nezl. dětí v této posuzované věci i s ohledem na určitý princip spravedlivého uspořádání a podílu obou rodičů na nesení nákladů spojených s realizací styků dospěl odvolací soud k závěru, že matka bude povinována nezletilé děti mj. předat otci v místě svého (rozuměj matčina faktického) bydliště v [REDAKCE] (kde mají děti doposud také své faktické /a na jiné adrese i trvalé/ bydliště), oproti tomu po ukončení styku bude povinna nezl. děti od otce převzít v místě jeho bydliště (rozuměj otcova bydliště – tj. v [REDAKCE]). Recipročně tomu pak byla uložena povinnost ve vztahu k otci, který je mj. povinován si nezl. děti ke styku převzít v místě matčina bydliště v [REDAKCE] a po ukončení styku je matce předat v místě svého bydliště. Z uvedeného vyplývá, že oba rodiče tedy budou zainteresováni na dopravě dětí ke styku s otcem (otec s cestou z [REDAKCE] do [REDAKCE] a zpět) a ze styku s otcem (matka s cestou ze svého bydliště do [REDAKCE] a zpět). Odvolací soud k tomu uvádí, že matčiny poměry se od doby rozhodování okresního soudu změnily – matka je t. č. na mateřské, resp. rodičovské dovolené (nevykonává tudíž nyní svoji náročnou profesi lékařky zaměstnané v nemocnici), disponuje vozidlem, kvůli péči o děti cestuje i tak mezi místem svého trvalého a faktického bydliště, s péčí o nezl. [REDAKCE], příp. s realizací převzetí dětí v otcově bydlišti v [REDAKCE] jí může event. vypomoci manžel. Na druhou stranu bude čas a místo převzetí nezl. dětí ze styku s otcem jasně stanoven a nebude nepřiměřeně opoždřován, pokud tak dosud činil otec (dle tvrzení matky) při předávání dětí ze styku takřka s pravidelností. Stabilita a řádnost matčiny výlučné péče a poměry dětí, vč. prezentování jejich postojů a stanovisek budou moci do budoucna předjímat případně jinou úpravu jejich poměrů. Soudní úprava styku nyní přijatá ve formě změny dle ust. § 220 OSŘ k prvostupňovému rozhodnutí, vyvolaná neshodou rodičů, neznamená, že by v průběhu času při podstatné změně poměrů nebyl dán prostor pro její jinou podobu; ta může být i výsledkem mimosoudní dohody rodičů bez ingerence soudu a bez přijetí autoritativního rozhodnutí, při zohlednění názoru nezl. dětí.

54. Pro přijetí měnícího výroku k úpravě styku pak byl konstatován stav změny předchozí soudní úpravy, o čemž vypovídá znění výroku pod bodem „IV.“ (pozn. odvolacího soudu – po opravě písařské chyby dle opravného usnesení správně: pod bodem III.) rozsudku krajského soudu.
55. S ohledem na přijetí částečně měnícího verdiktu (viz výrok II. rozsudku krajského soudu) pak odvolací soud rozhodoval nejen o náhradě nákladů řízení před odvolacím, ale též (znovu) i před okresním soudem; vyšel přitom z ust. § 23 věta první ZŘS ve spojení s ust. § 224 odst. 1 a 2 OSŘ, když důvody pro aplikaci věty druhé § 23 ZŘS nebyly naplněny; ostatně žádný z účastníků se ani takového práva nedovolával (viz výrok pod bodem „V.“ rozsudku odvolacího soudu /poznámka odvolacího soudu – po opravě písařské chyby dle opravného usnesení správně: pod bodem IV.).

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

56. Závěrem odvolací soud apeluje na oba rodiče, aby ctili práva každého z rodičů vůči jejich dětem, jakož i právo dětí na kontakt s jejich rodiči; pro realizaci styku vzájemně rozumně kooperovali, majíc v popředí pouze a jen zájem jejich dětí. To, že manželství a s tím spojené partnerské soužití rodičů bylo ukončeno a jejich cesty se rozešly, obě nezl. děti pochopitelně vnímají. Jistě však není v jejich zájmu a nemělo by být ani v zájmu jejich rodičů tuto situaci ještě více komplikovat přenosem nedorozumění rozkolů rodičů z minulosti na společné děti. Naopak spolupráce, vzájemná tolerance a komunikace mezi rodiči – docílená i za příp. pomoci specialistů a odborných pracovišť, jakož i respektování přání a názoru nezl. dětí je pro další život nezletilých jistě žádoucí.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání ani dovolání přípustné.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí dle ust. § 500 a násl. ZŘS.

Hradec Králové 21. listopadu 2024

JUDr. Pavel Moravec v. r.
předseda senátu